

МѢТА = **МѢТА** „mentă, izmă” este un împrumut general slav din lat. *mentha*¹ atestat și în monumentele de limbă slavă veche² și generalizat în limbile slave moderne.

Рѣпак „brusture”³ credem că redă slav vechi **рѣпакъ**⁴ atestat și în textele vechi rusești⁵. Cuvîntul este general slav: bulgară *рѣпакъ*, sîrbocroată *penyx*, cehă *řep k*, polonă *rzep*, *rzepik*, ucraineană *рѣпакъ* „agrimonia Eupatoria”⁶, iar în limba rusă *рѣпей* și *рѣпейникъ*⁷. Aspectul fonetic al cuvîntului arată clar că în manuscrisul nostru reprezintă un element ucrainean. În manuscrisele 498 și 573 aceeași plantă cu aceleași însușiri și indicații este denumită **лѣпакъ** ca în limba rusă contemporană (vezi p. 398).

Кропика „urtica” rom. „urzică”, este forma ucraineană⁸ a unui termen general slav: bulgară *копруса*, sîrbocroată *копруса*, cehă *kořiva*, polonă *pokrzywa* și forma veche *koprzywa*⁹, rusă *крапива*. În forma *копруса*, cuvîntul apare și la Sreznevski¹⁰. **Крапивка** (*crapiva*) a fost înregistrat și de R. James, care-l traduce prin a *nettle*¹¹. După părerea lui Vasmer, la originea termenului stă slav comun **kopriva* sau **kropiva*¹²; în slavona românească este atestată forma **коприва**¹³.

Чернобыль = ucr. *чернобыль*. La Hrincenko = „gentiana carpatica”¹⁴, „ghințura”. În afară de ucraineană, cuvîntul este cunoscut limbilor: cehă *černobyl*¹⁵ și rusă în care găsim 2 termeni: 1) *чернобыль* și 2) *чернобыльник* „artemisia vulgaris”¹⁶; al doilea derivat cu sufixul — *ник* desemnează o altă plantă.

Жероуха „bursa pastoris”¹⁷, rom. „traista ciobanului”, pare a fi un element lexical slav de răsărit. Deși nu o găsim însoțită de calificativul **водная**, dar caracteristica acestei plante de a crește prin bălți ne dovedește că este una și aceeași plantă cu cea din manuscrisul nostru.

¹ Vezi N. M. Šanskiĭ, V. V. Ivanov, T. V. Šanskaia, *Краткий этимологический словарь русского языка*, Moscova, 1961, p. 211.

² Sadnik și Aitzetmüller, *Handwörterbuch*, p. 56 și 268; Vasmer, REW, t. III, p. 189.

³ În manuscrisul 498, după titlul slav *w рѣпѣ* este adăugată ulterior traducerea în limba română *срѣсѣр* (f. 25v).

⁴ Sadnik și Aitzetmüller, *Handwörterbuch* p. 115 și 294; Miklosich, *Lexicon*, p. 812.

⁵ Sreznevski, *Материалы*, t. III, col. 222.

⁶ Hrincenko, *Словарь*, t. IV, p. 13; Rostafiński, t. I, p. 197.

⁷ Vasmer, REW, t. II, p. 513.

⁸ Hrincenko, *Словарь*, t. II, p. 310.

⁹ Rostafiński, t. I, p. 148.

¹⁰ Sreznevski, *Материалы*, t. I, col. 1329.

¹¹ Vezi R. James, p. 280.

¹² Vasmer, REW, t. I, p. 656.

¹³ Vezi *Lexiconul lui Stăicu*, Ms. 312 din Biblioteca Academiei R.S.R., f. 212.

¹⁴ Hrincenko, *Словарь*, t. IV, p. 458.

¹⁵ *Slovník spisovného jazyka českého*, t. I, Praga, 1960, p. 246; Rostafiński (t. I, p. 331), precizează că termenul ceh *černobyl* corespunde plantei „artemisia vulgaris”. Ținînd însă seama de paralelismul dintre **чернобыль** și „gentiana” (vezi p. 389) reiese că în manuscrisul 740 termenul este ucrainean și se deosebește de sensul din limbile rusă și cehă.

¹⁶ Dal', *Толковый*, t. IV, p. 595 și БСЭ, t. 47, p. 167.

¹⁷ Hrincenko, *Словарь*, t. I, p. 480.